

ARBEJDSKRAFT

De passive skal passe hus, have og hjem for dem, der er i arbejde

Trods snak om overophedning og et glorødt arbejdsmarked mener formanden for Finansrådet, Peter Schütze, kun vi har to væsentlige problemer: Lønnen og mangelen på arbejdskraft. Men de kan løses, og direktørerne kan bidrage med mådehold.

INTERVIEW
STIG ANDERSEN

Selv om det flyder med udtryk som »overophedet økonomi« og »glorødt arbejdsmarked«, så har vi ikke problemer i det danske samfund, der ikke kan løses. I hvert fald ikke hvis det står til formanden for Finansrådet, chefen for Nordea i Danmark, Peter Schütze.

Og problemerne kan stort set indskrænkes til to. Det ene er, at der skal »hænder og hoveder« i arbejde. Det andet er, at lønudviklingen skal styres. Og hvad lønudviklingen angår, så er han på det rene med, at lidt mådehold hos direktørerne og topcheferne vil være gavnlige.

»Det er da noget vi snakker om i erhvervslivet, når vi mødes«, siger han.

Når alle i øjeblikket taler om »overophedet økonomi«, hvad mener du så med det?

»At vi har et arbejdsmarked, der er meget stresset. Vi har så høj en beskæftigelse, at vi simpelt hen mangler arbejdskraft. Både i det private og i den offentlige sektor.«

Stressen, hvordan opstår den?

»Ved at vi er kommet dertil, hvor der er mangel på arbejdskraft inden for alle sektorer. Det er problemet.«

Så sent som i Jyllands-Posten lørdag i sidste uge siger Pia Kjærsgaard, at hun ikke er så sikker på, at der mangler arbejdskraft?

»Jeg vil nødig ind i partipolitik. Jeg fortæller bare, hvad jeg kan se rundt omkring. De virksomheder, jeg snakker med,

de kan bruge flere. Min egen virksomhed, Nordea, kan bruge flere, og jeg hører det offentlige sige, at de kan bruge nogle flere hænder. Så jeg vil være meget overrasket, hvis der er nogen, der siger, at vi har et arbejdsmarked, hvor der ikke er brug for flere hænder og hoveder.«

Der er mekanismer, som vi har sat i stå i vores samfund, men som vi kan se, fungerer i andre lande

Peter Schütze, fmd. for Finansrådet

Hvilke konsekvenser har mangelen på hænder og hoveder?

»At vi går glip af det, vi har nydt så godt af de senere år, nemlig vækst i produktion. Vi mister, at der bliver lavet mere, handlet mere, bliver bedre offentlige ydelser. Vi bliver simpelt hen nødt til at køre med et lavere blus, først og fremmest på grund af arbejdskraftmangelen. OECD siger, at vi vil være det land, der næste år får den laveste vækst. Og det er altså ikke pga. mangel på muligheder – det er pga. mangel på hænder og hoveder.«

Når vi nu ligger i bunden, når det gælder vækst, kan det så ikke skyldes, at vi de senere år har haft en helt usædvanlig høj vækst i Danmark?

»Det kunne det godt. Men når jeg kigger rundt i virksomhederne, så ser jeg ikke tegn på, at de handler med noget eller producerer noget, hvor salgsmulighederne i væsentlig grad er forringet. Jeg kan få øje på en byggesektor, som måske har lidt svaghestegn. Men hos virksomheder, der handler, producerer, skaffer aktivite-

ter, er der ikke indikationer på, at det ikke kan fortsætte. I min egen sektor, den finansielle verden, mangler vi flere medarbejdere end for et år siden.«

Det, du siger, er, at der er noget, vi nu går glip af?

»Ja, mange ting. Vores vækst bliver lavere. Og mangelen på hænder og hoveder betyder, at der kommer pres på lønningerne. Det kan der være mange meninger om, men det er meget sjældent, at det fører noget godt med sig på længere sigt.«

Lønkravene er altså det andet hovedproblem, du ser?

»Det er jo naturligt, at når der er pres på arbejdsmarkedet, så kommer der pres på lønnen. Men får vi højere pres på lønningerne end landene omkring os, så kan vi bare sætte os og vente på, hvornår tilbageslaget kommer.«

Gøre det sorte hvidt

Hvad skal vi gøre ved mangelen på hænder og hoveder?

»Der kan være flere ting. Én ting er, at vi har gjort 600.000-800.000 mennesker passive. Nogle af dem får vi aldrig ud på arbejdsmarkedet. Men en del af dem kunne være med til at skabe noget positivt på arbejdsmarkedet.«

Talder du om f.eks. efterlønsmodtagere?

»Ja, men også mange førtidspensionister. Arbejdsmarkedet er hårdt i dag, og en del af dem kan ikke klare sig under normale betingelser. Men der er mekanismer, som vi har sat i stå i vores samfund, men som vi kan se, fungerer i andre lande. En af dem er hjælp i hus, have og hjem.«

De passive skal hjælpe alle de mennesker, der er aktive og i arbejde?

»Ja, jeg møder mange par, især unge, hvor der er to veluddannede med børn, og hvor den ene af dem eller begge arbejder på nedsat tid og i hvert fald ikke arbejder på overtid. Simpelt hen fordi de stresser rundt for at få hverdagen til at fungere. Her er en mekanisme, vi i samfundet har sat ud af kraft. Men lande omkring os løser problemet. Enten med noget, der kan sammenlignes med den hjemmeserviceordning, der blev nedlagt i Danmark, eller ved at indføre lavere minimumslønninger. Det sidste tror jeg ikke på i Danmark. Men man kan lave et system, f.eks. via Skats hjemmeside, hvor hjælp til hus, have og hjem bliver registreret.«

Altså man skal gøre hjælp til hus, have og hjem fradragsberettiget?

»Ja, måske inden for nogle bestemte grænser. Men det kan gøres helt enkelt.«

Tror du, man kan få lavet den slags arbejde, hvis dem der udfører det også skal beskattes?

»Men min fornemmelse er, at disse ting jo findes i den virkelige verden, men ikke i så vid udstrækning, som det burde. Man kunne sige, at fradraget bliver 40 procent og også beskatningen bliver 40 procent. At gøre dette arbejde 'hvidt' vil i sig selv have et formål. Oveni er jeg sikker på, at vi kan få nogle mekanismer til at fungere bedre og få tusindvis af passive mennesker gjort aktive. Og samtidig få nogle af de veluddannede, som allerede er ude på arbejdsmarkedet, til at arbejde nogle flere timer.«

Mange mener at vores problem også er, at kvalificerede udefra ikke vil til Danmark?

»Det er den anden del af problemet. Og det er pga. vores skattesystem, og der har jeg som andre fokuseret på topskatten.«

LØSNING. Peter Schütze, formand for Finansrådet, mener, at hovedproblemerne i det danske samfund, let kan løses. Foto: Jens Dresling

Hvis det er svært at fjerne den direkte, så kunne man i hvert fald prøve at sammensætte beskatningen på en bedre måde.

Hvordan?

»Man kan fokusere på andre elementer i skattesystemet. Det kunne være boligen, det kunne være rentefradrag eller pensionsordninger. Jeg tror man kunne fastsætte det mere hensigtsmæssigt. For boligbeskatningen kunne man f.eks. indføre boligavancebeskatning, som man har i Sverige. Så bliver man beskattet af værdstigningerne den dag man ikke længere er boligejer, og hvor en gevinst tages hjem.«

Så der bliver mindre til dem, der skal arve?

»Det kan du sige. Men en marginalskat på 63 procent, som vi har i Danmark, er altså lammende. Ikke mindst de unge, som jo i dag er globale og rejser ud, opfatter det danske skattesystem som absurd i forhold til landene omkring os.«

Dine synspunkter vil vel straks føre til en diskussion om, hvorvidt det kun er de velhavende og de vellønnede, der skal slippe billigere?

»Hvis det er sådan, så kunne politikerne i hvert fald kigge på den beskatning, der er inden for hele topskat-segmentet. Der findes ting i værktøjsskassen, som kan være med til at løse nogle af vore problemer.«

Hvis vi tager lønpresset. Hvad er risikoen?

»Det vil jeg ikke gætte om. Men der er et pres, og det vil være ærgerligt, hvis vi lige pludselig vælger at give lønstigninger, der er markant højere end i landene omkring os.«

Risikoen ved direktørlønninger

Lige nu forhandles der jo om et krav på 5 milliarder til nogle grupper inden for det offentlige. Hvad sker der, hvis det kommer igen?

»Hvis vi får højere lønstigninger end landene omkring os, så har vi så mange gange set, at så ødelægger vi vores konkurrenceevne.«

Hvad er logikken i, at »en ordentlig løn« ødelægger konkurrenceevnen?

»OECD og vore egne økonomer siger jo, at væksten næste år vil komme ned på 1-2 procent. Bevilger vi lønstigninger, der er væsentligt højere, så kan man bare sætte sig og vente på, at problemet kommer.«

Når lønstigninger er så risikable for samfundet, hvorfor er det så ikke skadeligt, når topchefer både inden for det offentlige og det private får nogle kæmpe lønstigninger?

»Jamen jeg kan jo godt se, at det skaber meget opmærksomhed. Mediemæssigt har det en enorm effekt. Men det er jo altså de få.«

50-100 mio. her og 50-100 mio. der, som man hører om, bliver også til penge?

»Jeg kan godt forstå det fremstår sådan. Men det er ikke noget der forslår i forhold til mange chefer, der får nogle ganske almindelige lønstigninger.«

Hvis de ekstreme direktørlønninger, man hører om, har den effekt at andre også gerne vil have noget mere, skulle man så ikke opfordre de forgyldte chefer om at være lidt ansvarlige?

»Det er vel også det, vi snakker om i erhvervslivet. At der ikke er grund til at provokere med disse chefelønninger. Det er ikke lykkeligt, når vi får de provokerende tilfælde frem.«

Hvordan snakker man om det i erhvervslivet?

»Det er noget man snakker om, når man møder hinanden.«

Er altså klar over, at det er gået for vidt?

»Jeg vil ikke kalde det for vidt. Jeg vil sige, at vi er klar over, at det har givet for meget negativ omtale. Iværksættere der skaber virksomheder og får store gevinster kan alle acceptere. Men nå vi som lønmodtagerdirektører får ekstreme beløb, så kan det virke provokerende.«

Lidt mådehold fra denne side ville være godt?

»Du lægger ordene i munden på mig. Men ja, jeg tror det er vigtigt for at få forståelse både fra den ene og den anden side.«

erhverv@pol.dk

TILBUD FRA POLITIKEN PLUS

Crumpler tasker

Smart - uden at være prangende Rummelig skuldertaske fra australske Crumpler. Med de velkendte og uendeligt mange Crumpler detaljer og et særligt rum til din laptop. Gedigen kvalitet - men alt andet end kedelig. Fås i sort eller rød. Politikenlogo indvendigt.

Pluspris 795kr. Alm. pris 895 kr.

Smart tøj til den bærbare

Laptop cover fra Crumpler. Super blødt neopren-cover til din laptop. Lynlåsen er konstrueret så den beskytter din laptop fra at blive ridset. Har elastisk hjørner der gør at du kan bruge din laptop i coveret. Coveret fås i sølv til 17" og i rød i 15".

Pluspris 375 kr. Alm. pris 445 kr.

Læs mere og bestil på politiken.dk/plus eller i Forhallen, Rådhuspladsen 37, København, man.-fre. 8.30-18.

Pluspris er for alle med et Politiken Pluskort

Livsstil i lørdagsliv

MÅNEDENS FILM I POLITIKEN PLUS

Film for 2 – betal for 1

Tag gratis en ledsager med til første forestilling, hver dag fra 14.-27. december 2007.

Tjek dagligt tidspunktet i biograflisten i Politiken - og at filmen stadig vises i den ønskede biograf. Vis Politiken Plus-kortet, når du køber billetterne. Tilbuddet kan ikke kombineres med andre rabattilbud.

Tilbuddet gælder i følgende biografier:

- København**
Grand Teatret, København K
Empire Bio, København N
Dagmar Teatret, København V
- Fyn**
Café-Biografen, Odense
- Jylland**
Øst For Paradis, Århus

♥♥♥♥♥ Erik Jensen, Politiken:

'I bund og grund er 'Dykkerklokken og Sommerfuglen' ligesom utallige andre film en påmindelse om, at vi skal leve fuldt og helt, mens man kan. Men sjældent er den enkle sandhed fortalt så overbevisende og smukt som i denne sublime skildring af menneskets livsvilje og trangten til at stræbe efter og finde friheden selv i den mest håbløse situation.'

Pluspris er for alle med et Pluskort

KØBENHAVN
SET FRA OVEN
NY FLOT BOG OM KØBENHAVN
Claus Hagen Petersen kommenterer steder og historier med stor indsigt og underfundig lune og Henrik Schumanns nye fotos er optaget og udvalgt specielt til denne bog. Vejl. udsalgspris: 349,-
2008 Kalender
Med billeder fra bogen
Vejl. udsalgspris: 99,-
Køb den hos din boghandler eller på www.globe.dk

Det er billigere at få avisen bragt end at hente den selv
politiken.dk/abonnement

Influenza?
Du har feber, hovedpine, hoste og er øm i alle led.
Tjek vores sygdomstips om hvad du kan gøre:
www.sundhed.dk
sundhed.dk

John Masters • Logona • The Organic Pharmacy • Dr. Hauschka m.fl.
Hårshampoo uden kemi
skåner dit hår og hovedbund
Undgå kemikalier som parabener og sodium laureth sulfat med økologiske plantebaserede vaskeaktive stoffer
Til alle hårtyper fås økologisk hårshampoo, balsam, kur, styling...
Besøg butikken i Grønnegade og få rådgivning tilpasset din hårtype hos Danmarks største økologiske parfumeri
HUDDPLEJE & MAKE-UP
pure shop
John Masters' shampoo, balsam, kur og styling renses, plejer og styler håret blidt og skånsomt
Grønnegade 31 • Kbh K • Tel 3317 0070 • www.pureshop.dk